

Education programme
financed by
the European Union

LIVSLUST

nyhetsbrev nr 5 februari 1998

TILL SPONSORER OCH BIDRAGSGIVARE TILL UNGDOMSBYN
LIVSLUST-DZIVESPRIEKS I LETTLAND

TÄNK OM NI KUNDE KOMMA OCH SE

Tänk om ni kunde komma till oss i Aizupe i Lettland och se vad era bidrag har hjälpt till att bygga upp. Ni skulle träffa ungdomarna, som ni är med om att ge en framtid. Ni skulle äta i vår matsal och smaka på potatis och grönsaker från egen odling. Ni skulle titta in i klassrummen där undervisningen äger rum och se flickorna lära sig sy i syverkstaden. Ni skulle se hur pojkarna, i byggprogrammet snickrar och gjuter betong och ni skulle få se våra jordbrukslever köra traktor och arbeta på åkrarna. Och mycket mer. Det står alltid någonting på schemat och det sjuder av aktivitet.

Det är nästan ofattbart, att så mycket har hänt under den korta tid, som gått från det att idén föddes på hösten 1993. Vi har totalrenoverat den stora fastigheten, fyllt huset med ungdomar, anställt personal och lärare samt startat jordbruk och utbildningar. Ibland blir vi otåliga och vill att det skall gå ännu fortare, men då skulle vi förmodligen missa något viktigt steg på vägen.

GLÄDJANDE UTVECKLING FÖR VÅRA UNGDOMAR

Idag är trettiofem pojkar och flickor knutna till projektet och fler är på väg in. Under uppväxten på institutioner gavs de inget hopp om en meningsfull framtid. De levde under knappa omständigheter i en torftig och hård miljö, ofta med oförstående och ointresserad personal som enda vuxenkontakt. När de kom till Aizupe var de bleka och tillbakadragna utan självförtroende och livsglädje. Vi har sett hur de, genom att vistas i en positiv atmosfär och genom bra och riklig mat, efterhand genomgått en förändring till helt vanliga tonåringar. De är friskare och gladare och säger själva att här i Livslust-projektet har de, för första gången, upplevt att de "är någon". Vi får inspiration när vi ser hur glad Anita är att kunna kommunicera på engelska och hur stolt byggeleven Maris är över sin egenhändigt snickrade verktygslåda. Han, som är sjutton år, men bara fått gå fyra år i skolan.

DAGELEVER FRÅN TRAKTEN

Från början var det meningen att bara hemlösa ungdomar skulle få delta i projektet och bo i Aizupe. Vi har emellertid funnit, att i trakten runtomkring finns många fattiga familjer, som inte har möjlighet att ge sina barn utbildning. Eftersom vi vill hjälpa så många som möjligt har vi därför öppnat projektet också för dagelever. Just nu är det fyra pojkar, som deltar i byggutbildningen och fyra flickor som deltar i sömnadutbildningen. Dessa är, liksom de inneboende ungdomarna, med i alla aktiviteter och får också lunch och middag i Aizupe.

MÅNGA BITAR ATT SAMORDNA

Verksamheten kan bäst beskrivas som en folkhögskola med internat. Det är en krävande uppgift att samordna alla de olika bitarna - lärarkontakter, schema för praktisk och teoretisk undervisning, praktikarbete, jordbruk och hushållsarbete. Edijs Petersons är rektor och ytterst ansvarig. Till sin hjälp har han sedan september studierektor Baiba Rulle. Lärarna kommer från skolor i trakten. Under två år får vi hjälp med engelskundervisningen av Stacie, som är fredskårist från USA. Skolverksamheten är väsentlig eftersom den är förutsättningen för att ungdomarna så småningom skall få arbete och kunna försörja sig. Men det är viktigt att inse att det också handlar om känslomässig rehabilitering och social anpassning. Husmor Vizma Zake och Edijs får fungera som extraföräldrar och har vunnit ungdomarnas förtroende. Båda har sina bostäder i fastigheten och någon av dem finns alltid till hands.

PRAKTIKPLATSER OCH LÖNSÖMNAD

Den praktiska utbildningen omfattar idag bygg i samarbete med Skanska, sömnad i samarbete med Snickers, jordbruk och matlagning och utökas snart med butikshandling. När detta fungerar tillfredsställande och det finns resurser, kommer fler utbildningslinjer att startas i samarbete med svenska företag.

Byggeleverna Igors och Mareks har tagit klivet ut i verkligheten och arbetar som praktikanter på Skanskas fabriksbygge i Tukums. Den svenske byggglärlären Tryggve Ärlig undervisar i Aizupe var fjärde vecka. Han samarbetar med Ingvar Karlsson, vår svenske byggledare och Janis, en lettisk snickare som talar svenska efter att ha arbetat ett år i Sverige. Sömnadsundervisningen leds av Inese från Snickers fabrik i Tukums. Flickorna gör stora framsteg och snart kommer vi att kunna ta in enkla lönsömnadsuppdrag och på så sätt få en inkomst. Några av ungdomarna kommer att ta hand om second-handaffären. För att de ska få lära sig, har vi knutit kontakter med butikskedjor, som är villiga att ta emot elever för praktikarbete.

JORDBRUKET VÄXER

Från vårt ekologiska jordbruk hämtar vi all potatis och alla grönsaker som går åt i hushållet. Vi har även fått en liten inkomst genom försäljning av kom, potatis och rödbetor. Förutom utbildning av våra ungdomar bidrar vi till att sprida kunskap och erfarenhet av ekologisk odling till bönderna runt omkring. Emellertid måste vi tänka ekonomiskt och hitta vägar till den långsiktiga finansieringen av Livslust. Vi har därför bestämt att utvidga jordbruket med ca 100 ha mark för konventionell odling med avsikt att i framtiden övergå till ekologisk odling. För närvarande söker vi bidrag till maskininvesteringar och startkapital och räknar med att redan nästa år kunna generera pengar till driften av verksamheten.

VÅR EKONOMI

Det är ju meningen att driftskostnaderna så småningom skall täckas av intäkter från företag och jordbruk. Förutom försäljning av jordbruksprodukter hyr vi ut lastbil och jordbruksmaskiner, intäkter som kommer att öka när vi får fler maskiner i samband med utvidgningen av jordbruket. Affären och lönsömnaden kommer igång i vår och en del byggnadsjobb kommer också att utföras och många bäckar små...

Genom bidrag från EU och samarbetet med Skanska och Snickers är yrkesskolan, med undantag för jordbruket, till största delen tryggt fram till sommaren 1999. För att täcka alla andra kostnader; driften av ett 2000 kvm stort hus, mat, kläder, hälsa och hygien till 30-35 ungdomar, löner till personal, ombyggnad av huset m.m. kommer vi ännu under några år att vara beroende av bidrag och gåvor från stiftelser, företag, svenska och lettiska staten samt privatpersoner.

Vi arbetar för närvarande på flera håll med att trygga den långsiktiga finansieringen; vi undersöker formen/marknaden för olika tillverkande småföretag, vi startar en samlingsorganisation i USA, vi söker kontakt med regelbundna bidragsgivare/faddrar. Dessa kan vara privatpersoner, företag, föreningar, personalklubbar... igen många bäckar små...

HUMOR FÖRENAR

Livslust-konceptet var nytt både för oss svenskar och för våra lettiska samarbetspartners när vi började och vi har alla fått lära oss efterhand. Fortfarande uppstår det missförstånd, som måste redas upp och problem, som måste lösas. Ibland beror det på språkförbistring och ibland uppstår det kulturkrockar. Vår historia skiljer sig och erfarenheterna från ett liv i ett kommunistiskt samhälle är ofta svåra att kombinera med dem från ett demokratiskt samhälle. Men det finns också många likheter, som underlättar samarbetet. Bland annat kan vi skratta åt samma saker och humor kan vara en stor hjälp i svåra stunder.

VIKTIGA HÄNDELSER

- Aina Ulmane, presidentens hustru, som hyser ett varmt intresse för Livslust, har vid flera tillfällen varit i Aizupe för att se hur det går för ungdomarna.
- Sveriges ambassadör i Lettland, Hans Magnusson, har just besökt projektet för första gången.
- Hans hustru Elisabeth har hälsat på flera gånger.
- Representanter för olika internationella humanitära organisationer har lagt in Aizupe i sitt program när de rest runt i Lettland.
- Vår fasta sponsor Oriflame har hållit kurser i hygien och kroppsvård för ungdomarna.
- Vattenfall har nyligen skrivit på ett sponsoravtal, som bl.a. syftar till att inspirera personalen till att utse Livslust som fadderprojekt.
- Livslusts julkortsförsäljning gav en god intäkt.
- Projektering av vindsrenoveringen har påbörjats
- I USA har vi bildat Livslust, Inc. för fund-raising
- Edijs Petersons, Sarma Upesleja representant för vår lettiska styrelse och Kerstin Nordin, projektledare för Livslust, har varit i USA och Canada och träffat personer med lettisk bakgrund för att informera och skapa kontakter .
- Livslust har utsetts som representant för Baltikum i MentorLink, ett svenskt projekt inom den internationella Mentor Foundation, som i samarbete med WHO arbetar med att förebygga drogmissbruk bland ungdomar.
- I Aizupe hölls ett hiskeligt Halloween-party där ungdomarna skapade egna fantasifulla dräkter.
- Den 19 december samlades ungdomar, personal och lärare till den årliga julfesten. Det blev en mycket lyckad fest med julklappar till alla och massor av god mat.

LETTLANDSRESA

Om ni vill se Lettland och Livslust-projektet finns möjlighet att följa med på en gruppresa 7-10 maj i år. Resan leds av Pär Lindström, Baltikumkännare och författare till resehandboken "Resa i Lettland" och Elisabeth Melin från Livslust. Elisabeth kan ge närmare upplysningar på tel. 08-767 70 54.
